

2022 – et superår for Annie Ernaux

Solena Pradayrol, høgskolelektor, Fremmedspråksenteret

I nesten femti år har Annie Ernaux preget litteraturverdenen. Med over tjue bøker er hun en av våre viktigste samtidsforfattere.

Ernaux' forfatterskap kjennetegnes av velskrevne livsskildringer. Hun skriver om allmenngyldige temaer som appellerer til lesere i alle aldre, og via selvbiografiske opplevelser tar hun opp spørsmål knyttet til blant annet klasse og kjønn, som i debutromanen *Les armoires vides* fra 1974.

Ernaux har blitt stadig mer populær i Norge, og det store gjennombruddet kom i 2020, da flere av hennes anerkjente bøker, for eksempel *En lidenskap*, *Årene* og *Hendelsen*, ble oversatt til norsk. I 2022 ble hun tildelt nobelprisen i litteratur. Annie Ernaux fikk ifølge juryen prisen «for

motet og den kliniske skarpheten hun avdekker det personlige minnets røtter, fremmedgjorthet og kollektive rammer med».

I 2022 skulle forfatteren også gjøre seg gjeldende gjennom et annet medium. Sammen med sønnen brukte hun koronanedstengningen til å gå gjennom gamle familievideoer som hennes far hadde filmet med et super8-kamera. Det resulterte i en dokumentarfilm om forfatterens liv og bakgrunn fra 1972 til 1981, som ble sluppet i 2022. Den en times lange filmen med tittelen *Les années super 8* anbefales på det sterkeste. I tillegg til å beskrive arbeiderklassens hverdag i 70-årene belyser det hele forfatterskapet og viser hvordan personlige, sosiale,

politiske og historiske hendelser har påvirket Annie Ernaux. Filmen gir et ærlig og sårt innblikk i forfatterens liv, og de intime videoklippene gjør at seerne forstår forfatterskapet enda bedre. Den ble nominert til den franske filmprisen César i kategorien dokumentar i 2023.

Dokumentarfilmen er en fin innfallsport til å bli bedre kjent med Annie Ernaux. Det samme gjelder en av episodene i podkasten *Frankrike Forklart*, nemlig «Hvem er nobelprisvinneren Annie Ernaux?» med Ernaux-entusiast Sandra Lillebø, norsk forfatter, journalist og kritiker. Episoden ble gitt ut 22. mars 2023.

Nobel_ © Nobel Prize Outreach. Photo Clément Morin

Frankrike Forklart er en podkast som er laget i et samarbeid mellom Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS) ved Universitetet i Oslo (UiO) og forskergruppen AreaS ved Høgskolen i Østfold (HiØ). I podkasten inviterer førsteamanuensis Franck Orban (HiØ),

Kjerstin Aukrust (UiO) og Geir Uvsløkk (UiO) kompetente og frankofile gjester til samtale om temaer som er viktige for å forstå det som skjer i Frankrike i dag, og som gir et innblikk i landets historie, politikk og kultur.